

Vain voimakkaat muutokset vaikuttavat autokannan kehitykseen

Autokanta muuttuu pääosin hitaasti ja pitkällä aikajaksolla. AKEn Tampereen teknillisellä yliopistolla teettämän autokannan tulevaisuutta selvittäneen tutkimuksen mukaan vain merkittävät muutokset toimintaympäristössä vaikuttavat selkeästi kehitykseen. Tällaisia epäjatkuvuuskohtia ovat mm. erilaiset kriisitilanteet, energia- ja ajoneuvoteknologian kehitysharppaukset sekä liikenteen käytön mukaiseen hinnoitteluun siirtyminen.

Yhteiskunnan ohjauksella voidaan merkittävästi vaikuttaa autokannan kehitykseen. Liikennepolitiikan toteuttamisessa verotus ja väylänpidon rahoitus ovat tärkeimmät keinot vaikuttaa liikennemuotojen työnjakoon ja autokannan rakenteeseen.

"Autokannan tulevaisuustutkimus - Tulevaisuuden autokantaan vaikuttavat tekijät ja skenaarioita vuoteen 2030" tutkimuksen mukaan hyvinkin erilaiset skenaariot tuottivat melko vähäisiä muutoksia autokantaan. Autokanta pysyy vakaana, koska autokanta on suuri ja sen kokoon nähden kannasta poistuvien ja sinne tulevien autojen määrät ovat pieniä. Syyskuun lopussa autokanta oli 2,88 miljoonaa ja niistä henkilöautoja oli 2,48 miljoonaa.

Tulevaisuuden autokantaan vaikuttavat mm. väestön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, ihmisten asenteiden, talouden, energian, ajoneuvoteknologian sekä yhteiskunnan ohjauk-

sen kehitys. Tekijät ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa. Väestön ikääntyminen ja muuttoliike kasvattavat alueellisia eroja. Liikenne kasvaa erityisesti suurimmilla kaupunkiseuduilla ja niiden välillä. Kotitalouksien varallisuuden noustessa yhä useammalla on mahdollisuus auton tai useamman hankintaan. Toisaalta liikennemuotojen sekakäyttö kasvaneen ja tarve omaan autoon voi vähentyä erityisesti kaupungeissa. Elämäntavat erilaistuvat ja eriytyvät, mikä johtaa vaikeammin ennustettavaan liikkumiseen. Uudet teknologiat parantavat autojen turvallisuutta, vähentävät energiankulutusta ja päästöjä sekä lisäävät ajomukavuutta. Pyrkimykset vähentää raakaöljyriippuvuutta ja pienentää liikenteen synnyttämää ympäristörasitusta edistävät vaihtoehtoisten polttoaineiden yleistymistä.

Tutkimuksessa luodut kuusi skenaariota - nykykehitystä jatkava BAU, kukoistavan talouden NOPEA, taantuvan talouden HIDAS, dieselöitymisen DIESEL, vaihtoehtopolttoaineiden VEPA ja korkean energian hinnan HINTA - osoittavat, että erilaisista kehitysoletuksista huolimatta autokantaan heijastuvat muutokset ovat melko vähäisiä.

Autokannan tulevaisuustutkimus tehtiin Tampereen teknillisen yliopiston liikenne- ja kuljetustekniikan laitoksella. Tutkimusryhmää johti professori Jorma Mäntynen ja tutkimusryhmään kuuluivat lisäksi professori Harri Kallberg, lehtori Markus Pöllänen ja erikoistutkija Hanna Kalenoja.

Tutkimus on kokonaisuudessaan luettavissa AKEn internet-sivuilla www.ake.fi/tutkimukset.